

Kemijärven kaupunki

Saap. 26 / 1 20 23

Pöytä. 581 / 10.02.00 / 2022

Lausuntopyyntö

LAPIN LIITTO

26.1.2023

320/00.01.05.31/2022

JAKELU
Lapin kunnat

Lapin tuulivoimaselvitys 2022 ja jatkohanke Lapin tuulivoimaselvitys 2023-2024

Lapin liitossa on valmistunut 5.12.2022 Ympäristöministeriön avustuksella Lapin tuulivoimaselvitys 2022. Selvityksen keskeisenä tavoitteena oli löytää tuulivoimatuotantoon potentiaalisia alueita maakuntakaavoituksen taustaksi sekä laatia maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n tarkoittama riittävä selvitys ja merkittävien vaikutusten arviointi mahdollisen maakuntakaavoituksen lähtötiedoiksi ja kuntakaavoituksen tueksi.

Selvityksessä tunnistettiin yhteensä 46 potentiaalista tuulivoima-alueita. Potentiaalisten tuulivoima-alueiden kokoluokka vaihtelee 11–342 km² välillä. Tuulivoima-alueet mahdollistavat teoreettisen voimalamäärän noin 2 861 kpl, joista merialueelle sijoittuu noin 850 voimalaa. Varsinaisen hankesuunnittelun yhteydessä ja siihen liittyvässä voimalasijoittelussa huomioidaan tarkemmin alueittaiset erityispiirteet. Tässä selvityksessä voidaan arvioida, että noin 2/3 tuulivoimaloista olisi toteutettavissa, eli yhteensä noin 1 907 tuulivoimalaa, josta merialueelle sijoittuu noin 570 voimalaa.

Lapin tuulivoimaselvitys 2022 liitteineen löytyy Lapin liiton nettisivuilta
<https://www.lapinliitto.fi/aluesuunnittelu/lapin-tuulivoimaselvitys-2022-hanke/>

Lapin tuulivoimaselvityksessä 2022 ei ollut mukana saamelaisten kotiseutualue. Lisäksi tuulivoimaselvityksen aikana on selvinnyt, että Lapissa on vireillä kymmeniä tuulivoimahankkeita, jotka eivät ole tulleet esille. Samoin kuntien kiinnostus tuulivoimaa kohtaan on lisääntynyt käynnissä olevan selvityksen johdosta. Alustavia tiedusteluja on tullut myös sähköverkosta irti olevien laajojen tuulivoimapuistojen alueista, joiden yhteyteen voitaisiin rakentaa mm. teollisen mittakaavan uudistuvan polttoaineen laitoksia. 2022 selvityksessä peruskriteerinä on ollut tuulivoima-alueen max 40 km etäisyys sähköasemasta.

Lapin alueella on merkittävää potentiaalia lisätä oman alueen uusiutuvan energian tuotantoa ja näin vähentää Lapissa käytetyn energian ilmasto- ja ympäristövaikutuksia, mutta myös merkittävästi edesauttaa muiden alueiden vähähiilisyys siirtymistä. Uusiutuvan energian tuotannon lisääminen tuo myös merkittäviä taloudellisia mahdollisuuksia Lapin alueelle.

Lapin liitto haki Ympäristöministeriöltä rahoitusta tuulivoimaselvityksen jatkolle ja sai myönteisen päätöksen 20.12.2022. Jatkohankkeen tavoitteena täydennetään laaditun Lapin tuulivoimaselvitystä 2022 mahdollisilla uusilla alueilla (huomioidaan kuntien ja toimijoiden esityksiä). Tavoitteena on myös saada selville hanketoimijoiden ei julkisesti vireillä olevat hankkeet selvitykseen mukaan ja tarkennetaan yhteisvaikutusten arviointia. Selvitetään myös tuulivoimapotentiaali saamelaisten kotiseutualueelta. Alustavan paikkatietoanalyysin jälkeen tuulivoimalle mahdollisia sopivia alueita saamelaisten kotiseutualueelta voisi löytyä Enontekiön

eteläosista, Ivalon kuntataajaman läheisyydestä, Sodankylästä tekojärvien läheisyydestä ja Utsjoelta todennäköisesti seudullisen kokoluokan potentiaalisia tuulivoima-alueita ei löydy.

Tavoitteena on myös selvittää, löytyykö Lapista laajoja tuulivoimapuistoalueita, joiden yhteyteen voisi kehittää uusiutuvan energian teollista toimintaa. Tällaisella ratkaisulla säästytettäisiin pitkien voimajohtoyhteyksiä rakentamiselta, kun tuulivoimalla tuotettu energia voitaisiin hyödyntää samalla alueella (esim. vedyn tai muun uusiutuvan polttoaineen tuottaminen).

Lapissa parhaat edellytykset aurinkoenergia hyödyntämiselle on Länsi- ja Etelä-Lapin alueella. Selvityksessä tutkitaan mahdollisuutta aurinkoenergia-alueiden osoittamiseen.

Jatkoselvityksen tavoitteena on löytää Lapin alueelta yhtenäisin kriteereiden perusteella tuulivoimatoiminnalle soveltuvat alueet, joita voidaan hyödyntää jatkosuunnittelussa pitkän aikaa. Liitteenä edellisestä tuulivoimaselvityksessä käytetyt kriteerit lisättynä uutena ehdolle suurten järvien suojavyöhykkeet.

Lapin liitto pyytää kunnilta lausuntoa valmistuneesta Lapin tuulivoimaselvityksestä 2022 sekä tuulivoimaselvityksen jatkohankkeen tavoitteista 28.2.2023 mennessä osoitteeseen info@lapinliitto.fi

Lisäksi kunnan olisi lausunnossa hyvä tuoda esille onko alueelle mahdollisesti tulossa uusia tuulivoimahankkeita ja onko sellaisia kunnan osa-alueita joihin ei toivota tuulivoimarakentamista. Näiden osalta tulisi esittää kriteerit, miksi näin, koska laaja selvitys pysyy parhaiten ajantasaisena yhtenäisillä kriteereillä tehtynä. Kaavaprosesseissa kunnanvaltuusto viime kädessä päättää, missä tuulivoimapuistot ovat tarkoituksenmukaisimmat lain reunaehtojen puitteissa.

Lapin liiton virastossa yhdyshenkilönä ovat suunnittelujohtaja Paula Qvick paula.qvick@lapinliitto.fi p.040-653 2996 ja maakuntainsinööri Juha Piisilä juha.piisila@lapinliitto.fi p.040-711 8382

LAPIN LIITTO

Mika Riipi
maakuntajohtaja

Paula Qvick
suunnittelujohtaja

Luokka	Etäisyys (m)	SPOs
Natura-alueet: suojeluperuste linnusto (SPA-alue)	2 000	SYKE
Natura-alueet: suojeluperuste luontodirektiivin II-liitteen lajit ja luontotyytit (SAC-alue)	500	SYKE
Arvokkaat linnustoalueet (IBA/FINIBA)	2 000	BirdLife Suomi
Suojeluohjelma-alueet, yksityiset suojelualueet, valtion luonnonsuojelualueet	500	SYKE
Erämaa-alueet	0	SYKE
Sisävesialueet	0	MML
Valta- ja kantatiet sekä rautatiet	350	MML
Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)	1 000	Museovirasto
Taajamat, kylät, pienkylät (YKR)	YKR haja-asutus 500, YKR kylä 2 500, taajama 2 500, loma-asunnot 500	SYKE
Yksittäiset asuin- ja lomarakennukset em. alueiden ulkopuolella	Ei huomioida Ei -alue analyysissä	
Virkistysalueet ja -kohteet maakuntakaavassa	1 000	Lapin liitto
Lentoliikenteen alueet (maakuntakaava)	0	Lapin liitto
Lentoliikenteen rajoitusalueet / lentoesterajapinnat	0	ANS Finland Oyj
Puolustusvoimien alueet (maakuntakaava)	0	Lapin liitto
Maakuntakaavan MY- ja MU-alueet	0	Lapin liitto
Etäisyys sähköasemaan	> 40 000	MML
Suurjännitejohdot	300	MML
Pohjavesialueet (huomioitu aluerajausten suunnittelussa)	Ei huomioida Ei -alue analyysissä	SYKE
Säätutkat	5 000	Ilmatieteen laitos
Kalastusalueet	0	Lapin liitto
Meren (minimi)syvyys	min 10 m	Traficom
Merenkulun alue	0	Suomen merialuesuunnitelma 2030
Suuret järvet (Inari, Iso-Vietonen/Miekojärvi/Raanujärvi, Kemijärvi, Kitka/Suolijärvi, Lokka, Porttipahta, Simojärvi)	5 km tai 7 km	MML